

הכנסת
ח"כ בצלאל סמוטריץ'
סגן יושב ראש הכנסת

ח' ניסן תשע"ז
4 באפריל 2017

לכבוד
שרת המשפטים
ח"כ איילת שקד

שלום רב,

הנדון: כרמלה טרבולסי - לקיחת אחריות מצב המדינה

1. אני פונה אליך בעקבות מקרה טרגי שהגיע לשולחני ובבקשה כי תנסי לסייע, ולו במעט, לתיקון עוול שנעשה למשפחה שלמה.
2. לפני כחמש וחצי שנים בוצע ירי של חיילי צה"ל בשל זיהוי שגוי לעבר רכב שבו נסעו תושבים מהישוב עתניאל שבדרום הר חברון לקריית ארבע. מהירי נהרג הרב מרצבך ונפצעו נוסעים נוספים ובהם הגב' כרמלה טרבולסי שנפצעה קשה ונותרה נכה מהאירוע.
3. הגב' טרבולסי פרנסה לבדה משפחה של 11 ילדים ומאז האירוע אינה יכולה לעבוד. מהיכרות אישית שלי עם המשפחה מדובר במשפחה שנמצאת במצב כלכלי קשה שהוחמר מאוד כתוצאה מפציעתה של האם וכי בכל חודש הם נדרשים לעזרה כלכלית מעבר לקצבה המשולמת לה מהביטוח הלאומי.
4. סמוך לאחר האירוע הוכרה הגב' טרבולסי כנפגעת פעולות איבה והיא מטופלת על ידי הביטוח הלאומי שהכיר בה ברמת נכות של 49%. ניסיונה להעלות את אחוזי הנכות בשלושים אחוז נוספים באמצעות חוות דעת מומחים נכשל, ככל הנראה בשל כך שהאחוזים הנוספים התבקשו בשל תסמין המכונה 'פיברומלגיה' אשר אינו מוכר על ידי הביטוח הלאומי כנכות.
5. בעקבות המבוי הסתום אליו היא הגיע מול הביטוח הלאומי, ובשל העובדה שהקצבה שמשולמת לה לא מאפשרת למשפחתה קיום בכבוד, פנתה הגב' טרבולסי להליך של תביעה נזיקית אזרחית מול המדינה (ת"א 15958-11-13). שלוחיה של המדינה פגעו בה, גם אם בשוגג, ועל כן השכל הישר מחייב

הכנסת
ח"כ בצלאל סמוטריץ'
סגן יושב ראש הכנסת

שהמדינה תיקח על כך אחריות ותפצה אותה על הנזקים הכבדים שנגרמו לה. נציין שבכל מקרה התשלום שמעביר הביטוח הלאומי לנפגעי פעולות איבה אינו כולל רכיבי נזק רבים ובהם כאב וסבל, התאמת בית המגורים למצבה הרפואי החדש, וכדו'.

6. על רקע חקיקת סעיף 5 לחוק הנזקים האזרחיים (אחריות המדינה), הפוטר את המדינה האופן קטגורי מאחריות לנזק שנגרם בשל פעילות מלחמתית, טוענת המדינה בהליך המשפטי להעדר אחריות נזיקית באופן מוחלט.
7. לאחר כשלוש וחצי שנות התדיינות משפטית הציעה לאחרונה השופטת למדינה להגיע לפשרה עם הגב' טרבלסי. השופטת אף שרטטה את אמות המידה ואת המתחם הראוי לדעתה לפשרה. משרד הביטחון באמצעות פרקליטות המדינה מתנגד נחרצות לכל סוג של פשרה ומבקש לדחות את התביעה.
8. למיטב הבנתי החשש, המוצדק כשלעצמו, של הפרקליטות הוא שהתפשרות עם הגב' טרבלסי תהווה תקדים לתיקים רבים של פלשתינים שמתנהלים באותו בית משפט, אשר כלפיהם חוקק סעיף 5 הנ"ל ואשר לגביהם מסרבת המדינה באופן שיטתי ולאורך שנים להגיע לכל סוג של פשרה.
9. עם שאני יכול להבין כמובן את חששה של המדינה, התוצאה היא בלתי מתקבלת על הדעת. השכל הישר מחייב שבמקרה כזה שבו אזרח המדינה יוצא מביתו בתמימות ונפגע כתוצאה מטעות (שנעשתה כמובן בתום לב מוחלט!) המדינה תיקח אחריות על האירוע המצער ותאפשר לאזרח שנפגע קיום בכבוד. גם מבלי להיכנס לשאלות המשפטיות בדבר חבות המדינה וקיומה או העדרה של התרשלות המחייבת פיצוי בדיני הנזיקין, נראה שמבחינת שיקולי מדיניות, במקרה כזה המדינה היא כיס עמוק ועליה יש להשית את תוצאות האירוע המצער ולא על הגב' טרבלסי, שגם כך מצבה הכלכלי קשה.
10. דרך המלך שבה לוקחת המדינה אחריות על אזרחיה שנפגעו בשל פעילות מלחמתית היא מסלול נפגעי פעולות איבה של הביטוח הלאומי. במקרה זה הגב' טרבלסי הוכרה אומנם כנפגעת פעולות איבה אולם הקצבה שנקבעה לה לא מאפשרת לה לחיות בכבוד ומאלצת אותה להידרש לצדקה.
11. למיטב הבנתי גם לביטוח הלאומי חשש לגיטימי מהשלכות רוחב ותקדימים ובכך נעוץ סירובו לאשר את הגדלת אחוזי הנכות והקצבה.
12. לדעתי, כך או כך - במסלול הנזיקי או דרך הביטוח הלאומי, על המדינה לקחת אחריות על תוצאות אירוע הירי המצער ולמצוא את הדרך להעמיד את הגב' טרבלסי ומשפחתה על הרגליים.
13. אני סבור כי המסלול הנכון יותר מבחינת המדינה הוא לשוב למסלול נפגעי פעולות האיבה, כאשר הביטוח הלאומי ילך מעט לפני משורת הדין ו/או לקולא לקראת הגב' טרבלסי במסגרת מרחב שיקול הדעת השמור לו כך שיוכרו לה אחוזי נכות גבוהים יותר והיא תקבל קצבה גבוה יותר שתאפשר

הכנסת
ח"כ בצלאל סמוטריץ'
סגן יושב ראש הכנסת

לה קיום בכבוד. במצב דברים זה היא תמשוך את תביעתה הנזיקית והחשש מפני קביעת תקדימים שליליים לא יהיה קיים.

14. אבקש לבקש מהיועץ המשפטי לממשלה, או מפרקליט המדינה, או מכל גורם אחר שנראה לך מתאים יותר, לכנס לדיון משותף את משרד הביטחון, פרקליטות המדינה והביטוח הלאומי ולהנחות דרך איזה ערוץ נכון יותר מצד המדינה לקחת אחריות.

15. יודגש, איני מבקש התערבות בהליך המשפטי. אופן ניהול ההליך המשפטי הוא נגזרת של המדיניות שאמורה להיות מוכתבת למייצגי המדינה בערכאות. כל שאני מבקש הוא קביעת מדיניות לפיה על המדינה לקחת אחריות כלפי הגב' טרבלסי על תוצאות האירוע כאשר את הדרך הנכונה משפטית לעשות זאת יקבעו המשפטנים. קביעת המדיניות במקרים כגון אלו צריכה להיעשות על ידי קובעי המדיניות בממשלה וכאמור, לדידי, לא יהיה זה סביר כי המדינה תתנער מאחריותה.

16. כאמור לעיל, לענ"ד נראה שהדרך הנכונה ביותר עבור המדינה היא לעשות זאת דרך המסלול של הביטוח הלאומי, אולם הדבר דורש התערבות ודיון של כל הנוגעים בדבר.

17. כאמור בפתח מכתבי, מדובר במקרה הומניטרי מהמדרגה הראשונה. מסוג המקרים שבהם מן הראוי להתאמץ ולחפש בכל דרך פתרון שימנע את האבסורד לפיו המדינה נמנעת מלקחת אחריות.

בכבוד רב,

ח"כ בצלאל סמוטריץ'